

Na temelju članka 17. stavka 2. Zakona o uskladištenju i skladišnici za žitarice i industrijsko bilje (Narodne novine, broj 79/09) Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj _____ 2010. godine donijela

**Uredbu o osnivanju Sigurnosnog fonda
za žitarice i industrijsko bilje**

Članak 1.

Ovom Uredbom uređuje se način osnivanja Sigurnosnog fonda za žitarice i industrijsko bilje (u daljnjem tekstu: Sigurnosni fond), visina i način izračunavanja iznosa obveznih uplata ili položenog neopozivog bankovnog jamstva te način upravljanja i uvjeti korištenja sredstava Sigurnosnog fonda.

Članak 2.

Sigurnosni fond predstavlja izdvojene izvore sredstava za podmirenje zakonskih potraživanja vlasnika žitarica ili industrijskog bilja i vlasnika skladišnica, u slučaju propusta ovlaštenih skladištara.

Članak 3.

- (1) Sredstva Sigurnosnog fonda uplaćuju se na račun Državnog proračuna Republike Hrvatske i prate izdvojeno preko depozitnog računa kojeg određuje Ministarstvo financija.
- (2) Sredstva Sigurnosnog fonda iz stavka 1. osiguravaju se iz sljedećih izvora:
  - a) inicijalna sredstva iz Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2010. godinu – razdjela Ministarstva poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja,
  - b) godišnje uplate ovlaštenih skladištara za članstvo u Sigurnosnom fondu i
  - c) sredstava ostvarena uplatom depozita ili naplatom bankovnog jamstva položenog u korist Sigurnosnog fonda.

Članak 4.

- (1) Ovlašteni skladištari obvezni su sudjelovati u Sigurnosnom fondu kroz godišnju uplatu za članstvo u Sigurnosnom fondu, za prvu godinu u iznosu 10 kn/t ovlaštenog kapaciteta skladišta, a najkasnije 15 dana prije početka izdavanja skladišnica.
- (2) U slučaju izmjene ovlaštenja i povećanja ovlaštenog kapaciteta, ovlašteni skladištar je dužan izvršiti uplatu, sukladno stavku 1. ovoga članka, za razliku ovlaštenog kapaciteta skladišta.
- (3) Za svaku narednu godinu ovlašteni skladištar je dužan izvršiti uplatu u iznosu 2 kn/t ovlaštenog kapaciteta skladišta, a najkasnije 15 dana prije isteka razdoblja godine za koju je članstvo uplaćeno.
- (4) U slučajevima otkazivanja ili prestanka ovlaštenja ovlašteni skladištar nema pravo na povrat uplaćenih sredstava za članstvo u Sigurnosnom fondu.

Članak 5.

- (1) Ovlašteni skladištar je obvezan za izdane i evidentirane skladišnice položiti depozit ili neopozivo bankovno jamstvo u korist Sigurnosnog fonda na rok ne kraći od 60 dana po isteku skladištenja, u visini 1% od naznačene vrijednosti izdane skladišnice, a najmanje 1.000,00 kuna.
- (2) Najmanja količina za koju se izdaje pojedinačna skladišnica jest 100 t za žitarice, 50 t za industrijsko bilje, te 25 t za brašno, šećer i ulje.
- (3) Uplata depozita iz stavka 1. ovoga članka obavlja se u korist Sigurnosnog fonda na račun iz članka 3. stavka 1. najkasnije 1 dan prije preuzimanja bianco skladišnica.

- (4) Bankovno jamstvo iz stavka 1. ovoga članka predaje se Ministarstvu poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja (u daljnjem tekstu: Ministarstvo) najkasnije 1 dan prije preuzimanja bianco skladišnica.
- (5) Ovlašteni skladištar ima pravo na povrat depozita ili bankovnog jamstva iz stavka 3. i 4. ovoga članka nakon isteka roka od 60 dana po isteku skladištenja, odnosno ranije ukoliko nema pretpostavke za njihovim aktiviranjem.
- (6) Rješenje o povratu depozita iz sredstava Sigurnosnog fonda donosi Ministarstvo po ispunjenju uvjeta iz stavka 5. ovoga članka.
- (7) Rješenje iz stavka 6. ovoga članka sadrži naziv skladištara, OIB, naziv banke i broj računa te iznos koji treba isplatiti radi povrata depozita iz sredstava Sigurnosnog fonda.
- (8) U roku tri dana od donošenja rješenja iz stavka 6. ovoga članka, isto se mora dostaviti Ministarstvu financija radi povrata depozita iz sredstava Sigurnosnog fonda.
- (9) Protiv rješenja iz stavka 6. ovoga članka nije dopuštena žalba ali se može pokrenuti upravni spor tužbom.

Članak 6.

- (1) Sredstva Sigurnosnog fonda koriste se radi zaštite potraživanja vlasnika žitarica ili industrijskog bilja i vlasnika skladišnica, za podmirenje njihovih zakonskih potraživanja u slučaju propusta skladištara.
- (2) U slučaju propusta ovlaštenog skladištara vlasnik skladišnice može za potraživanja potvrđena sudskom presudom podnijeti zahtjev Ministarstvu za podmirenje potraživanja iz sredstava Sigurnosnog fonda uz koji treba priložiti dokaze da su provedene pravne radnje i iscrpljeni pravni mehanizmi naplate potraživanja od strane ovlaštenog skladištara.
- (3) Ministarstvo će u postupku rješavanja zahtjeva iz stavka 2. ovoga članka utvrditi opravdanost zahtjeva, te prethodno poduzete radnje radi naplate od ovlaštenog skladištara i iznos koji se može isplatiti.
- (4) Rješenje o isplati sredstava iz Sigurnosnog fonda donosi Ministarstvo nakon provedbe postupka utvrđivanja opravdanosti zahtjeva za isplatu iz sredstava Sigurnosnog fonda, a u roku 30 dana od podnesenog zahtjeva zakonskog držatelja skladišnice čije utvrđene tražbine nisu namirene potraživanjem od ovlaštenog skladištara.
- (5) Rješenje iz stavka 4. ovoga članka može se donijeti samo ako iznos potraživanja za isplatu ne prelazi raspoloživa sredstva Sigurnosnog fonda.
- (6) Rješenje iz stavka 4. ovoga članka sadrži naziv zakonskog držatelja skladišnice, OIB, naziv banke i broj računa te utvrđeni iznos potraživanja koji treba isplatiti iz sredstava Sigurnosnog fonda, a koji ne smije prelaziti raspoloživa sredstva Sigurnosnog fonda.
- (7) U roku od tri dana od donošenja rješenja iz stavka 4. ovoga članka, isto se mora dostaviti Ministarstvu financija radi isplate potraživanja iz sredstava Sigurnosnog fonda.
- (8) Rješenje o aktiviranju bankovnog jamstva ili depozita u korist Sigurnosnog fonda donosi Ministarstvo u slučaju donošenja rješenja iz stavka 4. ovoga članka.
- (9) Protiv rješenja iz stavka 4. i stavka 8. ovoga članka nije dopuštena žalba ali se može pokrenuti upravni spor tužbom.

Članak 7.

- (1) Sigurnosnim fondom upravlja ministar nadležan za poljoprivredu, ribarstvo i ruralni razvoj.
- (2) Administrativne i tehničke poslove za Sigurnosni fond obavlja Ministarstvo.

Članak 8.

Ova Uredba stupa na snagu osmog dana od dana objave u „Narodnim novinama“.

OBRAZLOŽENJE

Zakon o uskladištenju i skladišnici za žitarice i industrijsko bilje („Narodne novine“, broj 79/09) uređuje uskladištenje žitarica i industrijskog bilja uz posebno ovlaštenje (u daljnjem tekstu: ovlaštenje), propisuje uvjete za stjecanje ovlaštenja i sadržaj skladišnice izdane za uskladištene žitarice i industrijsko bilje kao jamstveni dokument, uređuje prava i obveze osoba u postupku izdavanja i prometa skladišnica te uređuje druga pitanja od značaja za uskladištenje žitarica i industrijskog bilja. Skladišnicu, u smislu rečenoga Zakona ovlašteni su izdavati samo ovlašteni skladištari, čime se pojačava element jamstva kakvoće i kvantitete uskladištene robe. Cilj je smanjiti rizik u prometovanju poljoprivrednih roba uključivanjem u sustav poslovno uspješnih tvrtki.

Ovlašteni skladištari osim tehničkih uvjeta moraju imati dobru poslovnu reputaciju, moraju zadovoljiti tehničke standarde i pružiti dokaze o stabilnom financijskom poslovanju firme i moraju ispuniti financijski uvjet za stjecanje ovlaštenja, a to znači godišnju uplatu za ovlaštenje na razini 10 kn/t ovlaštenog skladišnog kapaciteta na račun Državnog proračuna.

Uz navedeno kao potpuno novi element uvodi se Sigurnosni fond, čije postojanje može dodatno osigurati potraživanja svih sudionika u sustavu.

Uspostavljanje Sigurnosnog fonda – daje povećanu sigurnost kojom se vlasniku skladišnice garantira isplata vrijednosti robe i u slučajevima kada skladištar nije u mogućnosti isporučiti robu ili isplatiti novac, na način da Ministarstvo iz sredstava Sigurnosnog fonda izvrši isplatu nakon utvrđivanja opravdanosti zahtjeva. Ova činjenica podiže značaj provedivosti ovakvog sustava, stoga smatramo da će biti pokazan i interes banka za sustav i da će prepoznati skladišnicu kao jamstveni dokument i to kao kvalitetan kolateral.

Ovim modelom u kojem osiguranje pologa garantira ovlašteni skladištar, dakle onaj koji ima i tehničku kvalitetu skladišta ali i kvalitetnu poslovnu reputaciju, ujedno je poziv u nove odnose u poljoprivrednom sektoru, poziv na poslovnu suradnju i odgovornost. Skladišnica sama po sebi mora omogućiti uspostavu pozitivnog poslovnog okruženja, međusobnog uvažavanja i poslovnog povjerenja jer samo je to stanje koje će privući banku da izdanu skladišnicu prihvati kao valjano jamstvo da će naplatiti svoju robu u robnom kreditiranju. Pravno gledano odnosi koje uspostavlja ovaj prijedlog Zakona u tom pogledu već sada postoje po zakonu o obveznim odnosima (skladište i sada može izdati dokument (skladišnicu) kojim potvrđuje da na čuvanju ima robu na ime vlasnika). Do sada su banke to prihvaćale ali tek od slučaja do slučaja često tek u krajnjoj nuždi. Obzirom da se time često puta neizravno prisiljavalo banku da se uključi u tržište i pojavljuje kao ponuditelj žitarica. Budući da skladišnica može biti predmet prodaje banke ne moraju pod svaku cijenu (da bi namirile dug što prije i da bi se naplatile iz zaloga), prodavati robu i time narušavati tržišne odnose.

U odnosima kada ovlašteni skladištar u mnogome snosi značajna jamstva i odgovornost za sustav, postavlja nam se drugo važno pitanje, koji je interes skladištara da se u to uključi. U ovom trenutku Hrvatska ima skladišne kapacitet na razini svojih potreba i omogućavanje dobivanja (licence) ovlaštenja za izdavanje skladišnice, stvorit će pozitivnu konkurenciju među skladištima i uvjete da se skladištari ozbiljnije i tržišno konkurentno natječu kako cijenom skladištenja za prijem roba, tako i da se uključuju u sustav skladišnice kako bi punili svoje skladišne kapacitete.

Zaključno smatramo da ovakav sustav najviše može i mora koristiti proizvođačima da temeljem pologa rješavaju pitanje osiguranja za kredite (obrotna sredstva) nužne za financiranje proizvodnje, da osiguranjem obrtnih sredstava oni budu u prilici da odabiru trenutak prodaje svojih proizvoda, a to znači da funkcioniranje ovoga sustava kvalitetno omogućuje stvaranje uređenog tržišnog okruženja. To znači da se stvara tržišno konkurentan

sustav, koji bankama daje sigurnost, proizvođačima omogućuje pristup do neophodnih obrtnih sredstava, dakle objema stranama daje poticaj da se u taj sustav uključe.

U nastavku prilažemo tekst obrazloženja uz članke Uredbe o osnivanju Sigurnosnog fonda za žitarice i industrijsko bilje.

Uz članak 1.

Ovim se člankom formalno – pravno definiraju temeljni sadržaji u ovom području nužni za operacionalizaciju i učinkovitiju provedbu ciljeva uvođenja i korištenja sustava skladišnice.

Ovaj članak određuje razloge za osnivanje Sigurnosnog fonda koji Uredbom osniva Vlada Republike Hrvatske. Uredbom se uređuje način osnivanja, visina i način izračuna obveznih uplata, način upravljanja i korištenja sredstava, te obvezu sudjelovanja u Sigurnosnom fondu ovlaštenim skladištara.

Uz članak 2.

Ovim se člankom određuje da su financijska sredstva za potrebe Sigurnosnog fonda osigurana u državnom proračunu na posebnoj poziciji i strogo su namjenska.

Uz članak 3.

Ovim se člankom određuju izvori financiranja Sigurnosnog fonda i način praćenja preko depozitnog računa kojeg određuje Ministarstvo financija.

Uz članak 4.

Ovim se člankom propisuju visine obveznih uplata ovlaštenih skladištara za prvu godinu rada i sve naredne godine rada.

Uz članak 5.

Ovim se člankom određuje visina iznosa neopozivog bankovnog jamstva za izdane skladišnice, način predaje bankovnog jamstva i uplate depozita, te povrata jamstva ili depozita ovlaštenom skladištaru. Osim toga propisuje se i najmanja količina roba za koju se može izdati skladišnica.

Uz članak 6.

Ovim se člankom definira razlog korištenja sredstava iz Sigurnosnog fonda, te mogućnost i uvjeti podnošenja zahtjeva za isplatu iz sredstava Sigurnosnog fonda.

Uz članak 7.

Ovim člankom se propisuje upravljanje i potpisivanje Rješenja o isplati sredstava Sigurnosnog fonda.

Uz članak 8.

Ovim se člankom propisuje stupanje na snagu Uredbe o osnivanju Sigurnosnog fonda.